

การกระทำอันเป็นการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้าและ
สภาพบังคับทางกฎหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

นางสาวนลินธร ชาติศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN974-636-481-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**UNFAIR COMPETITION AND LEGAL SANCTIONS: A CASE STUDY OF
INDUSTRIAL PROPERTY.**

Miss Nalinthorn Chartsiri

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for The Degree of Master of Laws**

Department of Laws

Graduate School

Chulalongkorn University

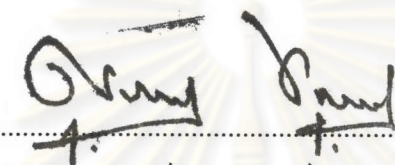
Academic Year 1996

ISBN974-636-481-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การกระทำอันเป็นการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้าและสภาพบังคับทาง
กฎหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม
โดย นางสาวนลินธร ชาติศิริ
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ รัชชัย ศุภผลศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ยรรยง พวงราช)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ รัชชัย ศุภผลศิริ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ อรพรรณ พันธุ์พัฒนา)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นลินธร ชาศิทธิ : การกระทำอันเป็นการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้าและสภาพบังคับทางกฎหมาย ศึกษาเฉพาะกรณีทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (UNFAIR COMPETITION AND LEGAL SANCTION: A CASE STUDY OF INDUSTRIAL PROPERTY)
อ.ที่ปรึกษา: รศ. ธัชชัย ศุภผลศิริ, 229 หน้า. ISBN 974-636-481-4

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาหลักเกณฑ์ในการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมระดับระหว่างประเทศและหลักเกณฑ์ของต่างประเทศเพื่อนำมาพิจารณาการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในประเทศไทย

ผลจากการศึกษาพบว่าหลักเกณฑ์ระหว่างประเทศได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้อย่างกว้าง เป็นผลให้แม้ว่ามีการป้องกันลักษณะการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมหลายประเภทคล้ายคลึงกันจนเป็นแนวทางสากล แต่ลักษณะของมาตรการในการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมนั้นแตกต่างกันไปตามนโยบายของแต่ละประเทศ และสำหรับประเทศไทยนั้นเมื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับอนุสัญญากรุงปารีส ข้อตกลง TRIPS และบทบัญญัติต้นแบบในการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมของ WIPO ตลอดจนการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในต่างประเทศ พบว่าประเทศไทยมีบทบัญญัติที่สอดคล้องอยู่เพียงบางส่วนและแทรกอยู่ในกฎหมายฉบับต่างๆ โดยส่วนมากจะเป็นกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองประโยชน์มหาชนโดยไม่มีกระบวนการเยียวยาให้แก่เอกชนที่ได้รับความเสียหาย เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

ดังนั้นประเทศไทยจึงควรมีกฎหมายพิเศษที่ใช้ป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางสากลและสนับสนุนการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างคู่แข่งทางการค้ามากขึ้น โดยบัญญัติกฎหมายในลักษณะที่ให้คำนิยามของการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมอย่างกว้างและกำหนดการกระทำที่จัดเป็นการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในลักษณะที่ครอบคลุมเพื่อให้สามารถปรับใช้กับกรณีอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งในส่วนของสภาพบังคับจะใช้กระบวนการทางแพ่งและกระบวนการทางบริหารซึ่งมีลักษณะเป็นองค์กรกึ่งตุลาการเพื่อให้การป้องกันและเยียวยาความเสียหายของผู้ได้รับความเสียหายให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C 670333 : MAJOR LAW

KEY WORD: UNFAIR COMPETITION AND LEGAL SANCTIONS : A CASE STUDY OF INDUSTRIAL PROPERTY

THESIS ADUISOR : ASSON. PROF. DHAJJAI SUBHAPHOLSIRI

229 pp. ISBN 974-636-481-4

This thesis is aimed at the study of regulations on unfair competition protection on international industrial property and on regulations competition protection law in Thailand.

The result of the study shows that international regulations are stipulated in wide-range, resulting that many types of unfair competition protection are similar or become international. Yet, the characteristics of measures on unfair competition protection are different, according to national policy of each particular country.

For Thailand, when compared with the Paris Convention for the Protection of Industrial Property, TRIPS Agreements and Model Provisions on Protection Against Unfair Competition of WIPO including protection of unfair competition in foreign countries, it is found that merely the small number of general laws, most of which are emphasized on protecting the public interest without providing remedies for the injured person such as the Consumer Protection Act B:E 2522, are corresponding to the above.

Therefore, Thailand should have specific law on unfair competition, of with its provisions should be consistent with the international practice and supporting the fair trade among competitors by providing a broad definition of unfair competition and wide-range of unfair competition actions, so that they shall be adapt to other cases that may be arised in the future. Regarding the enforcebility thereof, the use of civil and administrative procedures which is in a form of a semi-judicial organization is suggested, in order to provide protection and remedies for damages to the injured person promptly and efficiently.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา..... 2539.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์รัชชัย สุภผลศิริ ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียนและท่านอาจารย์บรรจง พวงราช ซึ่งได้กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และท่านอาจารย์อรรถพรณ พนัสพัฒนา ซึ่งสละเวลาอันมีค่ารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณภัชฎา รุจิเรข ผู้ช่วยรองประธานบริษัทสยาม แลนด์ โฮลดิ้ง(1990) จำกัด ผู้ซึ่งให้ความกรุณาส่งเสริมและสนับสนุนให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตลอดจนเจ้าหน้าที่กองวิชาการและคุณประสิทธิ์ รวมสิน แห่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลเป็นอย่างดี

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์ทางการศึกษาอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบคุณความดีให้แก่บิดามารดาและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาแก่ผู้เขียนจนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จตามความมุ่งหมาย

นางสาวนลินธร ชาติศิริ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
3. ขอบเขตของการวิจัย.....	2
4. สมมติฐานการวิจัย.....	2
5. วิธีวิจัย.....	3
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 แนวความคิดเรื่องการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมและหลักฐานในระหว่างประเทศ	
1. แนวความคิดเรื่องการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม.....	4
1.1 ความหมายของการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม.....	5
1.2 กฎหมายป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม และกฎหมายป้องกันการผูกขาด.....	8
2. การป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในอนุสัญญาระหว่างประเทศ.....	10
2.1 อนุสัญญากรุงปารีส.....	10
2.1.1 ประวัติความเป็นมา.....	10
2.1.2 หลักการของอนุสัญญากรุงปารีส.....	12
2.1.3 การจำกัดการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม.....	15
2.2 การเจรจาหลายฝ่ายรอบอุรุกวัยในข้อตกลง ด้านทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า.....	20
2.2.1 ความเป็นมาโดยย่อของข้อตกลง TRIPs.....	22
2.2.2 หลักการพื้นฐานของข้อตกลง TRIPs.....	22
2.2.3 ข้อตกลง TRIPs กับการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม.....	23
2.2.4 การบังคับใช้สิทธิของข้อตกลง TRIPs.....	30

3. แนวทางการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม ตามบทบัญญัติต้นแบบของ WIPO.....	32
--	----

บทที่ 3 การป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในต่างประเทศ

1. ประเภทของมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการ การแข่งขันอันไม่เป็นธรรม.....	49
1.1 ประเภทของการป้องกันแบ่งตามลักษณะ ของมาตรการทางกฎหมาย.....	49
1.2 ประเภทของการป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของผลประโยชน์.....	50
2. การป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมตามหลักเกณฑ์ ของต่างประเทศ.....	52
2.1 การก่อให้เกิดความสับสนหลงผิด.....	52
2.1.1 ประเภทของการก่อให้เกิดความสับสนหลงผิด.....	53
2.1.2 การก่อให้เกิดความสับสนแบ่งตามลักษณะที่ เกิดความสับสนหลงผิด.....	55
2.2 การทำให้เข้าใจผิด.....	68
2.2.1 แนวความคิดเรื่องการทำให้เข้าใจผิด.....	69
2.2.2 การทำให้เข้าใจผิดจากการโฆษณา	71
2.3 การให้ร้ายคู่แข่ง.....	82
2.4 การแสวงหาประโยชน์จากความสำเร็จของผู้อื่นโดยมิชอบ.....	86
2.4.1 การลดทอนคุณค่าของเครื่องหมายในการบ่งชี้หรือ การโฆษณา	88
2.4.2 การเลียนแบบความสำเร็จของผู้อื่น.....	96
2.4.3 การกระทำอันเป็นปาราสิต.....	97
2.5 ความลับทางการค้า.....	98
2.6 โฆษณาเปรียบเทียบ.....	114
2.7 การกระทำที่อาจจัดเป็นการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม	117
2.7.1 การใช้วิธีการขายซึ่งรบกวนสิทธิของผู้บริโภค	117
2.7.2 การส่งเสริมการขาย	118

2.7.3 การแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในกรณีที่เป็น การขัดขวางกิจกรรมทางการค้าของผู้อื่น	119
3. การบังคับใช้กฎหมายป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรม.....	125
3.1 การบังคับใช้กฎหมายโดยศาล.....	126
3.2 การบังคับใช้กฎหมายโดยฝ่ายบริหาร.....	132
3.3 สภาพบังคับจากกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ.....	134

บทที่ 4 วิเคราะห์การป้องกันการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมในประเทศไทย

1. การก่อให้เกิดความสับสนหลงผิด.....	136
1.1 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2535.....	136
1.1.1 มาตรา 8 (11).....	137
1.1.2 มาตรา 13.....	137
1.1.3 มาตรา 46.....	138
1.2 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	141
1.3 ประมวลกฎหมายอาญา.....	143
2. การทำให้เข้าใจผิด.....	148
2.1 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522.....	148
2.1.1 การคุ้มครองผู้บริโภคทางการโฆษณา.....	148
2.1.2 การคุ้มครองผู้บริโภคทางการฉลาก.....	151
2.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองอาหาร พ.ศ. 2522.....	153
2.3 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	154
2.4 ประมวลกฎหมายอาญา.....	155
3. การให้ร้ายคู่แข่ง.....	157
3.1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	157
3.2 ประมวลกฎหมายอาญา.....	159
3.2.1 มาตรา 272.....	159
3.2.2 มาตรา 326 และมาตรา 328.....	160
4. การแสวงหาประโยชน์จากความสำเริงของผู้อื่นโดยมิชอบ.....	162
4.1 การลดทอนคุณค่าของเครื่องหมายในการบ่งชี้หรือการโฆษณา.....	162
4.1.1 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2535.....	162

4.1.2	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	165
4.1.3	ประมวลกฎหมายอาญา.....	167
4.2	การเลียนแบบความสำเร็จของบุคคลอื่น.....	171
4.3	การกระทำอันเป็นปราสาท.....	172
5.	การคุ้มครองความลับทางการค้า.....	173
5.1	พระราชบัญญัติสิทธิบัตร 2535.....	173
5.2	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	175
5.2.1	การคุ้มครองโดยสัญญา.....	175
5.2.2	มาตรา 420.....	175
5.3	ประมวลกฎหมายอาญา.....	176
5.4	พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522.....	178
5.5	พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510.....	179
6.	การโฆษณาเปรียบเทียบ.....	180
6.1	พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522.....	180
6.2	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	181
6.3	ประมวลกฎหมายอาญา.....	184
7.	การใช้วิธีการขายซึ่งรบกวนสิทธิของประชาชน.....	185
7.1	พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522	185
7.2	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	186
7.3	ประมวลกฎหมายอาญา.....	186
8.	การส่งเสริมการขาย.....	187
8.1	พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522.....	187
8.2	พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478.....	189
9.	การขัดขวางกิจกรรมทางการค้าของผู้อื่น.....	191
9.1	พระราชบัญญัติป้องกันการทุบตลาด พ.ศ. 2510.....	191
9.2	พระราชบัญญัติป้องกันการกำหนดราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522.....	192
10.	การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน การแข่งขันอันไม่เป็นธรรม.....	195
10.1	การบังคับใช้กฎหมายโดยศาล.....	195

10.1.1 คำสั่งศาล.....	195
10.1.2 สิทธิการนำคดีสู่การพิจารณาของศาล.....	199
10.2 การบังคับใช้กฎหมายโดยฝ่ายบริหาร.....	202
11. ข้อสรุปจากการวิเคราะห์.....	204
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	212
รายการอ้างอิง.....	225
ประวัติผู้เขียน.....	229

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย